

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200967
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823200967.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom obec Prievidza, otec D. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom obec Prievidza, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Vyživovaciu povinnosť otca vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne k maloletej A., nar. X.X.XXXX z v y š u j e s účinnosťou od 14.3.2023 na sumu 120,- eur, ktoré výživné je povinný platiť k rukám matky, mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca.

II. Týmto sa m e n í III. výrok rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 8P 2/2013 – 38 zo dňa 20.9.2013.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky o zvýšenie výživného z a m i e t a.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 14.3.2023 do 29.2.2024 vo výške 963,16 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 30,- eur k rukám matky, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca s účinnosťou od apríla 2024 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky ma za následok zrochnosť celého plnenia.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka návrhom zo dňa 14.3.2023, upresneným na pojednávaní dňa 26.1.2024 domáhala sa zvýšenia rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletej A., nar. X.X.XXXX, naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 8P 2/2013-38 zo dňa 20.9.2013, zo sumy vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne na sumu 150,- eur mesačne, s účinnosťou odo dňa podania návrhu, t. j. od 14.3.2023.

2. Návrh odôvodnila tým, že od doby posledného rozhodnutia súdu o výživnom na strane maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov. V školskom roku 2022/2023 navštevuje 7. ročník základnej školy. Zvýšili sa náklady na úhradu jej odôvodnených potrieb, najmä strava, obuv, oblečenie, školské pomôcky. Otec o maloletú neprejavuje žiadny záujem, výživné neplatí.

3. Otec sa na nariadený termín pojednávania dňa 26.9.2023 nedostavil. Doručenie mal riadne vykázané dňom 21.8.2023. Písomnosť mu bola doručovaná prostredníctvom Okresného súdu v Moste a prevzal si ju na adrese: E. C., F., Most. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnil. Súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

4. Otec sa na nariadený termín pojednávania dňa 26.1.2024 nedostavil. Doručenie mal riadne vykázané dňom 31.10.2023. Písomnosť mu bola doručovaná prostredníctvom Okresného súdu v Moste a prevzal si ju na adrese: E. C., G. H. XXX, F., B.. Neprítomnosť riadne a včas neospravedlnil. Súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa so spismi Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/59/2013, č. k. 8P/2/2013, č. k. 15Pc/16/2020, č. k. 6P/38/2019, s odpoveďami na lustráciu v Registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, s vyjadrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 19.4.2023, Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, A-gips, s.r.o. Handlová, DOMYSTAV, s.r.o. Poruba, Základnej školy, Rastislavova ulica 416/4, Prievidza, s prehľadom voľných pracovných miest, so správou z prešetrenia rodinných pomerov, so správami vyžiadanými dožiadaným Okresným súdom v Moste, Česká republika.

6. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

7. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 4P 59/2013-33 zo dňa 24.9.2013 schválil uzavretú rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletá zostáva v osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať majetok v bežných veciach a otec sa zaväzuje prispievať na jej výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, s účinnosťou od 1.7.2013. V čase rozhodnutiu súdu vo veci samej matka bola nezamestnaná, neevidovaná ako uchádzača o zamestnanie. Poberala rodinné prídavky na maloletú A. vo výške 23,10 eur. Jej náklady na bývanie predstavovali 206,- eur mesačne. Otec sa nachádzal v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, kde nebol pracovne zaradený. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2013.

8. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 8P 2/2013-38 zo dňa 20.9.2013 manželstvo rodičov rozviedol, maloletú na čas po rozvoде zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať majetok, otca zaviazal na čas po rozvoде prispievať na jej výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.11.2013. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že uznesením súdu pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza č. k. 0Tp 51/2013 zo dňa 13.5.2013 bol otec vzatý do väzby, stíhaný bol z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) a § 127 ods. 4 Trestného zákona.

9. Z výsluchu matky vyplýva, že v školskom roku 2022/2023 maloletá navštevovala 7. ročník Základnej školy, Rastislavova ulica 416/4, Prievidza. Stravovala sa doma. Náklady na stravu 5 člennej rodiny predstavovali 600,- eur až 700,- eur mesačne (v priemere 650,- eur). Kúpila jej školské pomôcky za sumu 90,- eur: zošity, obaly, písacie a rysovacie potreby, pomôcky na hodinu výtvarnej výchovy, úbor na hodinu telesnej výchovy, prezuvky. V priebehu školského roka jej podľa potreby kúpila aj ďalšie školské pomôcky. Poplatok za ZRPŠ predstavoval 10,- eur ročne. Zúčastnila sa podujatia organizovaného školou: divadlo a školský zájazd, na ktoré účely (na poplatok) jej poskytla sumu 3,- eur až 5,- eur (v priemere 2 krát 4,- eur) plus vreckové 5,- eur až 10,- eur (v priemere 2 krát 7,50 eur). Na jarné obdobie 2023 jej kúpila: rifle za 20,- eur, 3 ks až 4 ks mikiny po 10,- eur až 15,- eur (v priemere 12,50 eur za 1 ks), jarnú bundu za 15,- eur, tričká 3 ks až 4 ks po 4,- eur, na letné obdobie 2023: šaty za 5,- eur až 7,- eur (v priemere 6,- eur), tričká 3 ks až 4 ks po 4,- eur, krátke nohavice 3 ks až 4 ks po 3,- eur. Venovala sa záľube a to maľovaniu, za ktorým účelom jej kúpila farby, štetce, výkresy. V školskom roku 2023/2024 maloletá navštevuje 8. ročník Základnej školy, Rastislavova ulica 416/4, Prievidza. Naďalej sa stravuje doma. Na začiatku školského roka jej kúpila školské pomôcky za sumu 90,- eur: zošity, obaly, písacie a rysovacie potreby, pomôcky na hodinu výtvarnej výchovy, úbor na hodinu telesnej výchovy. Pre účely absolvovania vzdelávacieho procesu jej kúpi 4 ks pracovných zošitov po 9,- eur. Na jesenné obdobie 2023 jej kúpila: 2 ks rifle po 13,- eur, tričká 3 ks po 3,- eur až 4,- eur (v priemere 3,50 eur), spodné prádlo 8,- eur, ponožky 4,- eur, na zimné obdobie 2023/2024: 3 ks mikiny, 3 ks nohavice, zimnú bundu a topánky, spodné prádlo, ponožky, čiapku za sumu 130,- eur celkovo. Náklady na hygienické, kozmetické a čistiace potreby členov domácnosti sú 100,- eur mesačne. V spoločnej domácnosti ďalej žije partner I. H., maloletý J., nar. XX.X.XXXX, ktorého otcom je D. B., nar. XX.X.XXXX a K. L. H., nar. X.X.XXXX. S partnerom a deťmi užívajú 2-izbový prenajatý byt, za ktorý platia 550,- eur mesačne. I. H. pracuje v Holandsku, kde dosahuje brutto príjem 1.200,- eur mesačne. Maloletý Dávid v školskom roku 2023/2024 navštevuje 3. ročník základnej školy a maloletá K. L. navštevuje predškolské zariadenie. Je

poberateľkou rodinných prídavkov na tri maloleté deti. Jej zdravotný stav je nepriaznivý, od 16.2.2022 do 15.5.2022 pracovala v Jeseň, n. o. – Služby sociálnej pomoci, Dolné Vestenice, na pozícii opatrovateľka, ku skončeniu pracovného pomeru došlo uplynutím doby určitej. Od 20.10.2023 do 20.10.2023 (jeden deň) pracovala brigádnickou formou v PROPLUSCO Services, spol. s r.o. Bratislava a od 13.11.2023 do 13.12.2023 ako pomocná sila u Miloš Bobocký – POLSTRAV, Pravenec, ku skončeniu pracovného pomeru došlo v skúšobnej dobe. Aktuálne je nezamestnaná, neevidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Podá si žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

10. Z vyjadrenia Základnej školy, Rastislavova ulica 416/4, Prievidza vyplýva, že výška nákladov na školské pomôcky v školskom roku 2022/2023 predstavovala cca 300,- eur a v školskom roku 2023/2024 cca 400,- eur: pracovné zošity, sada zošitov, školská taška, peračník, písacie a rysovacie pomôcky, prezuvky, úbor na hodinu telesnej výchovy (tričká, tepláková súprava, obuv), povinné poplatky: rodičovský príspevok, na pomôcky na hodinu výtvarnej výchovy, na poistné, účasť na podujatiach organizovaných školou.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletá bola primerane veku a s prihliadnutím na rozumovú vyspelosť informovaná o prebiehajúcom konaní a boli jej objasnené dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci. Počas pohovoru uviedla, že matka s partnerom jej kupujú všetky potrebné veci. Dňa 25.4.2023 bola v domácnosti matky vykonaná terénna sociálna práca, počas ktorej bolo zistené, že matka spolu s deťmi (Scarlet, J., K. L.) a partnerom bývajú v dvojizbovom byte. V závere správy je uvedené, že úrad je toho názoru, že zvýšenie výživného je v záujme maloletej, nakoľko posledná úprava rozsahu výživného je z roku 2013.

12. Podľa odpovede na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne matka bola v období od 16.2.2022 do 15.5.2022 zamestnaná v Jeseň, n.o. – Služby sociálnej pomoci, Dolné Vestenice, od 24.7.2022 do 31.8.2022 v CORYDON, s.r.o. Bratislava – Ružinov, od 20.10.2023 do 20.10.2023 v PROPLUSCO Services, spol. s r.o. Bratislava a od 13.11.2023 do 13.12.2023 u B. F. – POLSTRAV, Pravenec.

13. V Registri obyvateľov Slovenskej republiky sú ako maloleté deti matky uvedení: D. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. XX.X.XXXX, A. B., nar. X.X.XXXX, J. B., nar. XX.X.XXXX a K. L. H., nar. X.X.XXXX.

14. V Registri obyvateľov Slovenskej republiky sú ako maloleté deti otca uvedení: D. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. XX.X.XXXX, A. B., nar. X.X.XXXX, J. B., nar. XX.X.XXXX.

15. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 6P 38/2019-99 zo dňa 15.5.2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P 92/2010-52 zo dňa 2.3.2011 tak, že matka a otec sú povinní každý z nich prispievať na výživu maloletého D. B., M. XX.X. a maloletej C. B., nar. XX.X.XXXX sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa k rukám pestúny I. N. O., s účinnosťou od 1.4.2019.

16. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 15Pc 16/2020-78 zo dňa 23.8.2021 určil, že D. B., nar. XX.X.XXXX je otcom maloletého J. B., nar. XX.X.XXXX, maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 100,- eur mesačne.

17. Dňa 2.10.2023 tunajší súd požiadal dožiadaný Okresný súd v Mostě o vykonanie dôkazu, a to výsluch otca ako účastníka konania a ďalej o vykonanie dôkazu, a to vyžiadanie potvrdenia z verejných registrov, respektíve od príslušného zamestnávateľa o tom, či otec je zamestnaný, aká je výška jeho príjmu za obdobie posledných 12 mesiacov, vyjadrenia od príslušného úradu práce, či je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, a či a v akej výške poberá podporu v nezamestnanosti, vyjadrenia od Českej správy sociálneho zabezpečenia, či je poberateľom invalidného dôchodku alebo iných dávok a v akej výške mesačne, potvrdenia z verejného registra, či je evidovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba a vyžiadania jeho daňového priznania k dani z príjmov za rok 2022, potvrdenia z verejného registra, či je evidovaný ako vlastník nehnuteľností, a ktorých.

18. Dožiadaný Okresný súd v Mostě nevykonal dôkaz, a to výsluch otca. Z neprevzatej zásielky (predvolania na nariadený termín výsluchu) vyplýva, že odcestoval na Slovensko.

19. Podľa vyjadrenia Úradu práce Českej republiky, Krajská pobočka v Ústí nad Labem, otec nie je poberateľom dávok štátnej sociálnej podpory. Podľa vyjadrenia Okresnej správy sociálneho zabezpečenia Most, nie je poberateľom žiadneho dôchodku z českej správy sociálneho zabezpečenia, nie je evidovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba. Od 6.10.2022 do 30.9.2023, bol evidovaný ako zamestnanec B. N., IČO: 07378882. Zo správy B. N., B. P. XXXX/X, B. vyplýva, že otec skončil pracovný pomer dňa 30.9.2023. Podľa údajov v mzdovom liste, za obdobie január až september 2023 dosiahol priemerný mesačný netto príjem 17.899,66 CZK. Podľa vyjadrenia Magistrátu mesta Most, nevlastní motorové vozidlo. Zo správy Ministerstva vnútra Českej republiky vyplýva, že v registri obyvateľov je evidovaný ako otec M. B., nar. XX.X.XXXX.

20. Z odpovede na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne vyplýva, že aktuálne otec nie je evidovaný ako zamestnanec u žiadneho zamestnávateľa. Naposledy od 6.4.2016 do 4.5.2016 pracoval v A-gips, s.r.o. Handlová a od 16.5.2016 do 31.5.2016 v DOMYSTAV, s.r.o. Prievidza. Z listinných dôkazov predložených A-gips, s.r.o. Handlová vyplýva, že otec vykonával prácu na pozícii pomocný robotník, že ku skončeniu pracovného pomeru došlo dohodou, že dosiahol netto mzdu 42,43 eur. Z listinných dôkazov predložených DOMYSTAV, s.r.o. Prievidza vyplýva, že dosiahol netto mzdu 13,45 eur a ku skončeniu pracovného pomeru došlo na podnet zamestnávateľa, z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny.

21. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

22. Na pojednávaní dňa 24.9.2013, v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. 4P 59/2013 otec uviedol, že má ukončené základné vzdelanie a má skúsenosti s výkonom práce v oblasti stavebníctva.

23. Zo zoznamu voľných pracovných miest vyplýva, že zamestnávateľia v okrese Prievidza ponúkajú uchádzačom o zamestnanie, okrem iného aj pracovné miesta na pozícii: murár so mzdou 700,- eur mesačne, pomocník v stavebníctve so mzdou 700,- eur mesačne, požadované vzdelanie základné. Voľné sú aj pracovné miesta na pozícii: operátor výroby so mzdou 800,- eur mesačne, požadované vzdelanie základné, pracovník v sklade so mzdou 700,- eur mesačne, požadované vzdelanie základné.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

30. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

31. Podľa § 231 veta prvá Civilného sporového poriadku, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok.

32. Z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Ustanovenie § 231 Civilného sporového poriadku pritom výslovne umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok, avšak len ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok. Súd pri rozhodovaní o takomto návrhu je povinný prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného.

33. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane výživou oprávneného dieťaťa, a tiež na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho odôvodnené potreby, medzi ktoré patrí výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je najmä oblečenie, obuv, strava, školské pomôcky, rozvoj záujmov, bývanie.

34. Matka dieťaťa svojím dispozičným úkonom predmetom konania urobila nárok o zvýšenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletej Scarlet z 30% zo sumy životného minima mesačne na 150,- eur mesačne, s účinnosťou od 14.3.2023.

35. Procesným dokazovaním súd zisťoval, či na strane maloletej došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom zmeny predchádzajúceho rozhodnutia.

36. Podľa § 35 Civilného mimosporového poriadku, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

37. Civilný mimosporový poriadok identifikuje rozsah zisťovania skutkového základu (podkladu) rozhodnutia tak, že súd je povinný zistiť v konaniach podľa tohto zákona skutočný stav veci.

38. Podľa § 36 Civilného mimosporového poriadku, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

39. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že od doby posledného rozhodnutia súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti, na strane maloletej Scarlet došlo k podstatnej zmene pomerov. Obdobie od novembra 2013 (od 14.11.2013, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 8P 2/2013-38 zo dňa 20.9.2013), je obdobím jej intenzívneho rastu a vývoja. Ku dňu podania návrhu na začatie konania, od ktorého matka navrhla zvýšiť výživné, je o 9 rokov staršia. V školskom roku 2022/2023 navštevovala 7. ročník základnej školy a v školskom roku 2023/2024 navštevuje 8. ročník základnej školy.

40. Z výsluchu matky mal súd za preukázané, že mesačné náklady na úhradu odôvodnených potrieb maloletej sú nasledovné: strava 130,- eur (650,- eur delene 5 členov domácnosti), poplatok do rodičovského združenia 1,- eur (10,- eur delene 10 mesiacov), školské pomôcky na začiatku školského roka 9,- eur (90,- eur delene 10 mesiacov): sada zošitov, obaly, písacie a rysovacie potreby, pomôcky na hodinu výtvarnej výchovy, úbor na hodinu telesnej výchovy, prezuvky, ďalej pracovné zošity 3,60 eur (9,- eur krát 4 ks pracovných zošitov delene 10 mesiacov), účasť na podujatiach organizovaných školou 2,30 eur (2 krát 11,50 eur (4,- eur plus 7,50 eur) delene 10 mesiacov), hygienické, kozmetické a čistiace potreby 20,- eur (100,- eur delene 5 členov domácnosti). Náklady na oblečenie a obuv: rifle 20,- eur, 4 ks mikiny 50,- eur, jarná bunda 15,- eur, 4 ks tričká 16,- eur (jarné obdobie), šaty 6,- eur, 4 ks tričká 16,- eur, 4 ks krátke nohavice 12,- eur (letné obdobie), 2 ks rifle 26,- eur, 4 ks tričká 13,- eur, spodné prádlo 8,- eur, ponožky 4,- eur (jesenné obdobie), 3 ks mikiny, 3 ks nohavice, zimná bunda a topánky, spodné prádlo, čiapka za 130,- eur (zimné obdobie), celkovo spolu 316,- eur, čo je v priemere mesačne 26,33 eur (316,- eur delene 12 mesiacov). Celková výška uvedených nákladov je 192,23 eur mesačne. K uvedenej sume je potrebné pripočítať aj alikvotnú časť nákladov na bývanie 110,- eur.

41. Zmena pomerov, ku ktorej došlo na strane maloletej v súvislosti so zvyšovaním veku, vývoja životných nákladov, absolvovaním vzdelávacieho procesu, je kvalifikovanou zmenou. Doteraz určené výživné vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, nezohľadňuje nárast výdavkov na existenčné potreby maloletej, na absolvovanie vzdelávacieho procesu.

42. Procesným dokazovaním súd ďalej zisťoval, či je v schopnostiach a možnostiach otca platiť navrhované výživné 150,- eur mesačne.

43. Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je jeho prvoradou povinnosťou.

44. Z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva princíp potenciality príjmov ako inštitútu, ktorý ochraňuje záujmy oprávneného. Súd je povinný hodnotiť nielen reálne dané pomery povinného, ale aj tie, ktoré by mohli za určitých okolností existovať. Na tento účel bola do nášho právneho poriadku zavedená zásada potenciality príjmov, ktorá má prednosť pred princípom fakticity.

45. V období od 6.10.2022 do 30.9.2023 bol otec zamestnaný u B. N., B. P. XXXX/X, B., IČO: 07378882, kde za obdobie január až september 2023 dosiahol priemerný mesačný netto príjem 17.899,66 CZK (735,43 eur, pri kurze českej koruny ku dňu 30.9.2023 24,339 eur). V čase poslednej úpravy výživného (na čas po rozvedení) rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 8P 2/2013-38 zo dňa 20.9.2013, bol bez príjmu. V období od 14.3.2023 do 30.9.2023, bolo v jeho reálnych schopnostiach (z príjmu 17.899,66 CZK) prispievať na maloletú zvýšeným výživným 120,- eur mesačne. Ku dňu 30.9.2023 skončil s uvedeným zamestnávateľom pracovný pomer. Z písomností (z neprevzatej zásielky) predložených Okresným súdom v Mostě vyplýva, že odcestoval na Slovensko. Podľa odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov, nie je na území Slovenskej republiky evidovaný ako zamestnanec a podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, nie je ani evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Z obdobia, keď pracoval na základe uzavretej pracovnej zmluvy má skúsenosti s výkonom práce v oblasti stavebníctva. Z výpisu zo živnostenského registra na B. N., IČO: 07378882 vyplýva, že predmetom jej podnikateľskej činnosti sú aj prípravné a dokončovacie práce, na základe čoho možno vyvodiť, že u tohto posledného zamestnávateľa otec taktiež vykonával prácu, s výkonom ktorej má skúsenosti. Podľa prehľadu voľných pracovných miest, zamestnávateľa ponúkajú uchádzačom o zamestnanie prácu aj na pozícii murár, ďalej pomocník v stavebníctve, so mzdou 700,- eur mesačne. Voľné sú však aj pracovné miesta na pozícii pracovník v sklade so mzdou 700,- eur mesačne, operátor výroby so mzdou 800,- eur mesačne, kde je požadované vzdelanie: základné. Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je jeho prvoradou povinnosťou. Ak by otec vyvíjal dostatočnú aktivitu zamestnať sa, reflektoval na to, že je zodpovedný za výživu svojich piatich maloletých detí, mohol by po 30.9.2023, a aj v čase rozhodnutia súdu vo veci samej, dosahovať príjem minimálne vo výške 700,- eur až 800,- eur. Z uvedeného príjmu, by bol schopný prispievať na výživu maloletej sumou 120,- eur mesačne. Otec bol v konaní pasívny, na nariadené termíny pojednávania sa nedostavil, nešpecifikoval náklady na svoje základné životné potreby. Je však možné vyvodiť, že nielen v období od 14.3.2023 do 30.9.2023 z príjmu 17.899,66 CZK mesačne (fakticita príjmu), ale aj po dátume 30.9.2023 z príjmu 700,- eur až 800,- eur (v priemere 750,- eur) mesačne, by okrem platenia výživného na maloletú 120,- eur mesačne, platenia výživného na maloletého J. 100,- eur mesačne, minimálneho výživného na maloleté deti D. a C., a tiež plnenia si vyživovacej povinnosti k M. B., bol schopný uspokojovať náklady na svoje existenčné potreby, a to najmä na stravu. Z úradnej činnosti súd v iných konaniach zistil, že náklady na stravu dospelých osoby predstavujú minimálne sumu 150,- eur mesačne. Otcovi, by zostali pritom k dispozícii finančné prostriedky aj na úhradu nákladov na bývanie, a to prenájom aspoň jednej miestnosti v ubytovni.

46. V prevyšujúcej časti, súd návrh o zvýšení výživného zamietol. Matka navrhla zvýšiť výživné na sumu 150,- eur mesačne. Pri rozhodovaní o výživnom však súd zohľadnil, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k M. B., nar. XX.X.XXXX, ďalej to, že na úhradu potrieb maloletej sú určené aj rodinné prídavky a vyživovaciu povinnosť k nej má i matka.

47. Zameškané výživné za obdobie od 14.3.2023 do 29.2.2024 (výživné sa platí mesačne vždy vopred) predstavuje 963,16 eur. Rozdiel medzi sumou 120,- eur a minimálnym výživným 36,83 eur, je 83,17 eur. Alikvotná časť zameškaného zvýšeného výživného za marec 2023 je 48,29 eur (83,17 eur delene 31 dní krát 18 dní). Zameškané zvýšené výživné za obdobie 1.4.2023 do 29.2.2024 je 914,87 eur (83,17 eur krát 11 mesiacov).

48. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

49. Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

50. Ustanovenie § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku upravuje lehotu, v ktorej je potrebné splniť povinnosť uloženú v rozsudku. Základná zákonná lehota je tri dni a začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Zákonná úprava tejto lehoty však pripúšťa výnimku, keď v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu, čo zahŕňa aj možnosť určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach.

51. Je zrejmé, že povolenie splátok povinnému subjektu (otcovi dieťaťa) je vždy zásahom do práva oprávneného subjektu (maloletého dieťaťa) na dosiahnutie priznaného plnenia naraz.

52. Z príjmu, ktorý otec dosahoval do 30.9.2023 (faktická príjmov) a z príjmu, ktorý by dosahoval po 30.9.2023 (potencialita príjmov), by bol schopný po splnení si vyživovacej povinnosti k svojim deťom (bežné výživné), úhrade nákladov na svoje základné existenčné potreby, zaplatiť zročné výživné v splátkach po 30,- eur mesačne.

53. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

54. V civilných mimosporových konaniach platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 Civilného mimosporového poriadku) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Na pojednávaní dňa 26.1.2024 sa matka a kolízny opatrovník vzali práva podať odvolanie proti vyhlásenému rozsudku, čo potvrdili podpisom do súdnej zápisnice.